

III

(Parengiamieji aktai)

EUROPOS EKONOMIKOS IR SOCIALINIŲ REIKALŲ KOMITETAS

478-OJI PLENARINĖ SESIJA, 2012 M. VASARIO 22, 23 D.

Europos ekonomikos ir socialinių reikalų komiteto nuomonė dėl pasiūlymo dėl Europos Parlamento ir Tarybos reglamento dėl Europos prisitaikymo prie globalizacijos padarinių fondo (2014–2020 m.)

(COM(2011) 608 galutinis – 2011/0269 (COD))

(2012/C 143/09)

Pranešėjas **Martin SIECKER**

Bendrapranešėjis **Jean-Pierre HABER**

Taryba, 2011 m. spalio 24 d., ir Europos Parlamentas, 2011 m. spalio 25 d., vadovaudamiesi Sutarties dėl Europos Sąjungos veikimo 175 straipsnio 3 dalimi ir 304 straipsniu, nusprendė pasikonsultuoti su Europos ekonomikos ir socialinių reikalų komitetu dėl

Pasiūlymo dėl Europos Parlamento ir Tarybos reglamento dėl Europos prisitaikymo prie globalizacijos padarinių fondo (2014–2020 m.)

COM(2011) 608 final – 2011/0269(COD).

Pramonės permainų konsultacinė komisija (CCMI), kuri buvo atsakinga už Komiteto parengiamąjį darbą šiuo klausimu, 2012 m. vasario 9 d. priėmė savo nuomonę.

478-ojoje plenarinėje sesijoje, įvykusioje 2012 m. vasario 22–23 d. (vasario 23 d. posėdis), Europos ekonomikos ir socialinių reikalų komitetas priėmė šią nuomonę 158 nariams balsavus už, 10 – prieš ir 8 susilaikius.

1. Išvados ir rekomendacijos

1.1 EESRK palankiai vertina tai, kad Komisija pateikė svarstyti pasiūlymą pratęsti Europos Parlamento ir Tarybos reglamento dėl Europos prisitaikymo prie globalizacijos padarinių fondo galiojimą. Tačiau Komitetas nėra įsitikinęs, kad priėmus visus Komisijos pasiūlymus bus išspręstos šio fondo problemos. Paraiškų dėl finansavimo iš Europos prisitaikymo prie globalizacijos padarinių fondo (EGF) buvo ir tebėra pateikiama labai mažai, o EESRK nemano, kad žemės ūkio ištraukimas į jo panaudojimo sritį yra teisingas šio trūkumo panaikinimo būdas. Komitetas siūlo verčiau imtis papildomų priemonių EGF panaudojimui pagerinti, pavyzdžiui, sumažinti atleistų darbuotojų skaičiaus ribą ir paspartinti procedūrą, nes pats fondas davė palyginti gerų rezultatų tais atvejais, kai buvo panaudotas.

1.2 Viena iš nepakankamo EGF panaudojimo priežasčių – lėta ir biurokratinė jo panaudojimo procedūra dėl jo specifikos. Komisija negali priimti sprendimo be Europos Parlamento ir Tarybos. Kai procese dalyvauja biudžeto valdymo institucija, būtina atlikti tam tikras ilgai trunkančias procedūras, tačiau

visos paraiškos vis tiek yra patvirtinamos. Šis administracinio patvirtinimo procesas yra labai brangus, jam skiriamas lėšas būtų galima panaudoti geriau.

1.3 EESRK siūlo nustatyti, kad paraiškas būtų galima teikti kai atleista 200 darbuotojų, o ne 500, kaip siūloma. Be to, Komitetas rekomenduoja padidinti ES finansuojamą dalį iki 75 proc., nes tokiu atveju dar labiau pagerėtų EGF panaudojimas. EESRK palankiai vertina tai, kad išplėsta sąvokos „darbuotojas“ apibrėžtis – į ją įtraukti asmenys, dirbantys pagal terminuotas darbo sutartis, ir laikinieji darbuotojai. EESRK pritaria, kad į šią sąvoką būtų įtraukti ir savarankiškai dirbantys asmenys. Jie yra gausūs ir svarbūs darbo rinkos dalyviai bei vieni pirmųjų pajuto ir globalizacijos, ir ekonomikos krizės padarinius. EGF niekada nebuvo skirtas teikti paramą darbdaviams, todėl EESRK nepitaria, kad EGF parama būtų teikiama MVĮ savininkams ir (arba) vadovams. Įmonių GD turi atskirą skyrių, skirtą MVĮ politikai, pagal kurią vykdoma daug paramos programų. EGF neturėtų būti naudojamas šioms programoms vykdyti.

1.4 EESRK norėtų pasiūlyti dar dvi EGF veiklos rezultatų pagerinimo galimybes. Pirmoji – surengti masinę informavimo kampaniją, skirtą informuoti MVĮ apie EGF teikiamas galimybes; antroji – socialinius partnerius į fondo paramos skirstymo procesą įtraukti nuo pat pradžių, nuo paraiškų teikimo. Be to, EESRK stebina 2011 m. gruodžio mėn. Tarybos sprendimas paskutinius dvejus dabartinio fondo veikimo laikotarpio metus (2012 ir 2013 m.) panaikinti galimybę EGF naudoti kovai su netikėtais socialiniais ekonomikos krizės padariniais. Tai itin nesuprantama atsižvelgiant į tai, kad, kaip matyti iš fondų pateiktų paraiškų analizės, šioje srityje fondo veiklos rezultatai labai geri. Todėl EESRK ragina Tarybą persvarstyti šį sprendimą ir pabrėžia, kad absoliučiai būtina kitą fondo veikimo laikotarpį, t. y. nuo 2014 iki 2020 m., jį naudoti ir šiam tikslui.

1.5 EESRK nepritaria siūlymui į EGF panaudojimo sritį įtraukti žemės ūkį, tačiau pripažįsta, kad dėl šio sektoriaus reikės kažką daryti, kai įsigalios prekybos susitarimai, pavyzdžiui, MERCOSUR sutartis. MERCOSUR sutartis bus pelninga ES kaip visumai, tačiau ES viduje ji bus naudingiausia pramonės ir paslaugų sektoriams, o nuostoliai atiteks žemės ūkiui. Komisija numato, jog būsiami prekybos susitarimai gali turėti tokį patį poveikį. Todėl būtų teisinga, jei žemės ūkiui būtų kompensuojama už šią skriaudą, tačiau kompensavimo būdas turi būti pritaikytas konkrečiai šiam sektoriui, pavyzdžiui, parama teikiama per struktūrinius fondus, susijusius su bendra žemės ūkio politika. EESRK ragina, kad EGF, kuris buvo įkurtas darbo netekusių asmenų reintegracijai į darbo rinką remti, ir ateityje būtų skirtas šiam tikslui.

1.6 EESRK pabrėžia, kad krizės laikotarpiu fondas turėtų toliau veikti ir kad turėtų būti sudaryta galimybė juo naudotis tuomet, kai, pavyzdžiui, pramonės veikla perkeliama iš ES į kitus regionus.

2. Komisijos pasiūlymo santrauka

2.1 2006 m. kovo mėn. Komisija pateikė pasiūlymą steigti Europos prisitaikymo prie globalizacijos padarinių fondą (EGF). Jis įsteigtas tam, kad iš jo būtų teikiama konkreti vienkartinė parama, skirta padėti dėl rimto ekonomikos sutrikdymo, pavyzdžiui, darbo vietų perkėlimo į trečiąsias šalis, labai išaugusio importo arba vis labiau mažėjančios ES rinkos dalies tam tikruose sektoriuose, darbo netekusiems žmonėms grįžti į darbo rinką. Pagrindinis kriterijus EGF paramai gauti – kai įmonė arba jų grupė atleidžia daugiau kaip 1 000 darbuotojų tame pačiame sektoriuje viename regione arba dviejuose gretimuose regionuose.

2.2 EGF buvo įsteigtas 2007–2013 m. programavimo laikotarpiui. Iš jo remiamos tokios priemonės kaip perkvalifikavimas, pagalba persikeliant, pagalba verslą pradedančioms įmonėms ir papildomos išmokos. EGF teikia paramą valstybei narei to paprašius. ES finansuojama suma turėjo neviršyti 50 proc. bendros numatytos visų paramos priemonių, kurias numatė valstybė narė, išlaidų sumos. 2009 m. dėl ekonomikos krizės buvo pakoreguoti kriterijai paramai gauti. Atleistų darbuotojų skaičiaus riba buvo sumažinta nuo 1 000 iki 500, o ES finansuojama EGF projektų dalis padidinta nuo 50 iki 65 proc.

2.3 2011 m. spalio mėn. Komisija pateikė pasiūlymą dėl Europos Parlamento ir Tarybos reglamento, kuriuo pratęsiamas EGF taikymas 2014–2020 m. programavimo laikotarpiui, kad jį būtų galima naudoti siekiant strategijos „Europa 2020“ tikslų, ir į remiamų sektorių sąrašą įtraukiamas žemės ūkis. Siekiant užtikrinti, kad EGF parama būtų teikiama visiems darbuotojams, nepriklausomai nuo jų darbo sutarties ar darbo santykių pobūdžio, išplėsta sąvoka „darbuotojas“ apima ne tik pagal terminuotas darbo sutartis dirbančius asmenis, bet ir pagal terminuotas darbo sutartis dirbančius asmenis, taip pat laikinuosius darbuotojus, labai mažų, mažų ir vidutinių įmonių savininkus ir vadovus bei savarankiškai dirbančius asmenis, įskaitant ūkininkus. ES finansuojama EGF projektų dalis svyruos nuo 50 iki 65 proc.

2.4 Komisija siūlo EGF paramą nesieti su daugiamete finansine programa (DFP), nes parama teikiama susiklosčius aplinkybėms, kurias paprastai sunku numatyti ir kurios susiklosto staiga. Sąjungos lygmeniu daromos išlaidos turi būti orientuotos į rezultatus. Siekiant pagrįsti su EGF susijusias išlaidas, DFP numatyta, kad bent 50 proc. EGF lėšomis paremtų darbuotojų per 12 mėn. turėtų rasti naują pastovų darbą. Valstybės narės po 15 mėn. turi pateikti tarpines ataskaitas, kad Komisija galėtų stebėti, kaip joms sekasi siekti šio tikslo.

3. Bendrosios pastabos

3.1 EGF buvo įkurtas kaip tam tikra „pirmosios pagalbos“ priemonė, kurią taikydama ES galėjo greitai ir lanksčiai skirti paramą dėl globalizacijos padarinių darbo netekusiems darbuotojams. Viso septynerių metų laikotarpio – nuo 2007 iki 2013 m. – EGF biudžetas sudarė 3,5 mlrd. EUR. Per pirmuosius penkerius metus – nuo 2007 iki 2011 m. – buvo panaudota tik šiek tiek daugiau nei 364 mln. EUR iš tam laikotarpiui skirto 2,5 mlrd. EUR biudžeto. Svarbiausios šio mažo EGF panaudojimo priežastys – lėta ir biurokratiška administracinė procedūra, didelis skaičius (1 000) darbuotojų, kuriuos atleidus galima kreiptis dėl paramos, ir maža (50 proc.) ES finansuojama dalis. Fondo panaudojimas pagerėjo 2009 m., kai atleistų darbuotojų skaičius, kuriam esant galima teikti paraišką, buvo sumažintas nuo 1 000 iki 500, ES finansuojama dalis padidinta – tam tikromis sąlygomis – nuo 50 iki 65 proc. ir paraiškas buvo leista teikti ne tik dėl globalizacijos, bet ir dėl ekonomikos krizės padarinių.

3.2 Po šių pakeitimų EGF panaudojimas pagerėjo nuo aštuonių paraiškų 2007 m. ir penkių paraiškų 2008 m. iki 29 paraiškų 2009 ir 2010 m. 2011 m. buvo patvirtintos aštuonios paraiškos, dar 18 paraiškų šiuo metu nagrinėjamos. EGF parama buvo naudojama labiau kovai su krizės nei globalizacijos padariniais: per trejus metus (nuo tada, kai 2009 m. EGF buvo leista naudoti kovai su krizės padariniais, iki 2011 m. lapkričio mėn.) dėl krizės buvo pateiktos 53 paraiškos, o dėl globalizacijos – 26. Pagal 53 paraišką dėl krizės buvo siekiama padėti 48 607 darbuotojams, o pagal 26 paraišką dėl globalizacijos – 28 135 darbuotojams, tad parama buvo suteikta iš viso 76 742 darbuotojams, siekiant padėti jiems išlaikyti įsidarbinimo galimybę.

3.3 Atliekant EGF laikotarpio vidurio vertinimą buvo skaičiuojama, kiek paramą gavusių darbuotojų per vienus metus susirado kitą darbą; vertinimas atliktas remiantis galutinėmis ataskaitomis už 2007–2009 m. laikotarpį, kurių tuo metu buvo gauta 15. Kitą darbą susirado vidutiniškai 41,8 proc. darbuotojų. Šešiais iš pirmų 15 atvejų, kai buvo pasinaudota EGF parama, išdarbinimo rodiklis viršijo nustatytą 50 proc. tikslą, o devyniais atvejais jo nepasiekė. Lyginant atskirus atvejus, išdarbinimo rodikliai labai skiriasi – net nuo 78,2 proc. vienu atveju Vokietijoje iki daug mažesnių – 4–6 proc. kai kuriais atvejais Portugalijoje, Ispanijoje ir Italijoje. Norint pasiekti panašius veiksmingumo lygius reiktų pamąstyti, ar nevertėtų dalį teikiamos paramos susieti su pagalbos rezultatais. Vidutinės trukmės laikotarpiu (12 ir daugiau mėnesių nuo EGF paramos gavimo) išdarbinimo rodikliai gerėjo dauguma atvejų (apie kuriuos gauta informacijos), nepaisant to, kad pasaulinės ekonomikos krizės padariniai persirto į vietos ekonomiką. Ilgainiui EGF paramos gavėjų išdarbinimo rodiklis gerėjo aštuoniais atvejais ir blogėjo trimis atvejais. Vidutiniškai išdarbinimo rodiklis šiais atvejais pagerėjo septyniais procentiniais punktais. Bendra išvada, kad nepaisant menko fondo panaudojimo, rezultatai yra geri, atrodo pagrįsta.

3.4 Liko nepašalinta trečioji menko EGF panaudojimo priežastis, t. y. kad fondas neturi savo nuosavo biudžeto. Todėl biudžeto valdymo institucijai – šiuo atveju Europos Parlamentui ir Tarybai – tenka nagrinėti kiekvieną paraišką atskirai ir spręsti, ar skirti paramą. Nepaisant to, kad pagal šį modelį – atskirai nuo esamų ES struktūrų egzistuojančią priemonę – galima veikti greitai ir lanksčiai, administracinė procedūra, kurią reikia atlikti tikslumo sumetimais, labai ilga ir biurokratiška. Reikia pažymėti, kad įvairiais patvirtinimo proceso etapais patiriamos didelės sąnaudos, pavyzdžiui, dokumentų vertimo į 22 kalbas, posėdžių salių, posėdžių dokumentų, dalyvių laiko ir vertimo žodžiu. Kadangi visos paraiškos buvo patvirtintos, kyla klausimas, ar patvirtinimo procesui išleidžiamų pinigų nevertėtų panaudoti nukentėjusių darbuotojų labui. Dabartinė EGF panaudojimo procedūra gera tuo, kad yra labai skaidri, todėl ES kovos su socialine atskirtimi pastangos yra matomos. Nors skaidrumas ir matomumas labai svarbu, svarbu ir paspartinti procedūrą bei sumažinti sąnaudas.

3.5 Kiti galimi pasiūlyme ir lydimuosiuose dokumentuose⁽¹⁾ minimi modeliai – EGF integruoti į ESF arba padaryti EGF nepriklausoma struktūra su savu biudžetu. Abu šie modeliai turi ir privalumų, ir trūkumų. Pagrindinis siūlymo EGF integruoti į ESF trūkumas būtų tas, kad tuomet finansavimą jam reiktų numatyti ES biudžete, nepaisant to, kad masinių atleidimų neįmanoma iš anksto suplanuoti ar numatyti. Akivaizdūs privalumai būtų nuoseklumas ir papildomumas ESF atžvilgiu, galbūt trumpesnis sprendimų priėmimo procesas, paprastesnės ir vienesnės EGF paraiškos. 3 variantas, pagal kurį EGF būtų savarankiška ES struktūra su nuosavu biudžetu, be kelių trūkumų turi tik vieną privalumą – didesnis Europos solidarumo matomumas.

⁽¹⁾ SEC (2011) 1130, 1131 ir 1133 final.

4. Konkrečios pastabos

4.1 Visų pirma, EESRK stebina 2011 m. gruodžio mėn. Tarybos sprendimas paskutinius dvejus dabartinio fondo veikimo laikotarpio metus (2012 ir 2013 m.) panaikinti galimybę EGF naudoti kovai su netikėtais socialiniais ekonomikos krizės padariniais, kai prireikia „pirmosios pagalbos“. Apžvelgus iki 2011 m. lapkričio 17 d. pateiktas EGF paraiškas, labai aiškiai matyti, kad fondo veiklos rezultatai šiuo aspektu palyginti geri, tačiau ne tokie geri siekiant pradinio jo tikslo – kovoti su globalizacijos padariniais. 2009 ir 2010 m. buvo patvirtinta po 23 paraiškas dėl paramos kovai su krizės padariniais ir tik šešios paraiškos dėl paramos kovai su globalizacijos padariniais. Todėl EESRK ragina Tarybą svarstyti galimybę toliau naudoti EGF kovai su krizės padariniais, kol krizė nesibaigusi. EESRK visiškai įsitikinęs, kad fondas, pratęsęs jo veikimą, turi būti naudojamas kovai su ekonomikos krizės padariniais ir kad toliau turi būti šalinamos kliūtys teikti paraiškas.

4.2 Nors po 2008 m. buvo pateikta daugiau paraiškų dėl EGF paramos, jų vis dar pateikiama per mažai. Todėl atrodo logiška nustatyti dar mažesnę negu siūloma atleisčių darbuotojų ribą, kuriai esant galima kreiptis dėl paramos. Preliminariose EGF laikotarpio vidurio vertinimo išvadose atleisčių darbuotojų skaičiaus ribos sumažinimo nuo 1 000 iki 500 klausimu teigiama: „Tačiau kai kuriais atvejais šis sumažintas skaičius vis tiek bus laikomas per dideliu, nes netgi 200–300 darbo vietų panaikinimas gali turėti didžiulį poveikį vietos ir regiono lygmeniu“. Pažvelgus į vykstančius veiklos perkėlimo ir paslaugų pirkimo iš išorės subjektų procesus, šiuo metu nustatyta riba (500 darbuotojų) vis tiek gali būti per didelė. Todėl EESRK siūlo sumažinti ją iki 200 darbuotojų.

4.3 EESRK norėtų pasiūlyti dar dvi EGF veiklos rezultatų pagerinimo galimybes. Paprastai MVĮ yra pernelyg mažos ir turi per mažai išteklių, kad galėtų nuolat sekti naujausių informaciją apie tam tikromis aplinkybėmis ES teikiamas galimybes. Gali būti, kad daugelis MVĮ, susiduriančių su problemomis, kurioms spręsti fondas skirtas, net nežino apie fondo egzistavimą ir todėl negali juo pasinaudoti. EESRK mano, kad būtų labai naudinga surengti masinę informavimo kampaniją, skirtą informuoti MVĮ savininkus ir vadovus apie EGF teikiamas galimybes. Kita galimybė pagerinti EGF veiklos rezultatus – socialinius partnerius į fondo paramos skirstymo procesą įtraukti nuo pat pradžios, nuo paraiškų teikimo.

4.4 Iš kol kas atliktų vertinimų galima daryti išvadą, kad per pirmąją EGF veikimo etapą valstybės narės itin vangiai teikė paraiškas iš dalies dėl didelio reikalaujamo jų pačių įnašo. Todėl 2009 m. buvo pakeistas bendrojo finansavimo santykis ir panašu, kad tai turėjo teigiamą poveikio. Kadangi dėl dabartinės krizės reikia stiprių aktyvių darbo rinkos priemonių, EESRK rekomenduoja ES finansuojamą dalį padidinti iki 75 proc., kad EGF panaudojimas dar labiau pagerėtų.

4.5 Komisija siūlo toliau taikyti tokį patį EGF panaudojimo modelį, koks taikomas šiuo metu, t. y. EGF naudoti kaip kovos su krize priemonę, nepatenkančią į finansinę programą. Šio modelio trūkumas – lėtos ir biurokratiškos procedūros. Iš dalies biurokratiškumą lemia trikdžiai Briuselyje, iš dalies – valstybėse narėse. EESRK ragina Komisiją pamėginti rasti būdų, kaip šiuos trikdžius pašalinti, kad procedūra būtų lankstesnė ir spartesnė ir nebūtų kliūtis potencialiems pareiškėjams. Pavyzdžiui, regionų teikiamos paraiškos turi pereiti per nacionalinį lygmenį. Dėl to visas procesas labai sulėtėja; pakeitus procedūras, būtų galima padidinti jo veiksmingumą.

4.6 EESRK palankiai vertina tai, kad naujajame reglamente sąvoka „darbuotojai“ apima ne tik pagal neterminuotas darbo sutartis dirbančius asmenis, bet ir pagal terminuotas darbo sutartis dirbančius asmenis bei laikinuosius darbuotojus. EESRK abejoja, ar į šią sąvoką reikėtų įtraukti savarankiškai dirbančius asmenis. EGF buvo įsteigtas kaip lanksti priemonė, skirta padėti dėl globalizacijos padarinių darbo netekusiems žmonėms. Savarankiškai dirbančio asmens statusas skirtingose valstybėse narėse labai skiriasi – nuo stiprios pozicijos darbo rinkoje užimančių aukštos kvalifikacijos specialistų iki ekonomiškai priklausomų savarankiškai dirbančių asmenų, kurie faktiškai prilygsta darbuotojams, ir įmonių iš vieno asmens. Didelė dalis šių savarankiškai dirbančių asmenų yra svarbi darbo rinkos dalis. Savarankiškai dirbantys asmenys vieni pirmųjų pajus ir globalizacijos, ir ekonomikos krizės padarinius. Todėl EESRK siūlo šiuos darbo rinkos dalyvius įtraukti į EGF aprėptį, kad būtų užkirstas kelias nedarbiui ir pagerėtų EGF panaudojimas.

4.7 EESRK abejoja dėl MVĮ savininkų ir vadovų. Kai jie yra savininkai arba vadovai MVĮ, kurios turi darbuotojų, jie yra darbdaviai, todėl neturi teisės gauti paramos iš EGF, kuris buvo įsteigtas darbo netekusiems darbuotojams remti. Jei tokioms įmonėms būtų teikiama parama, kiltų realus pavojus, kad būtų iškreipiama konkurencija su kitomis MVĮ. Jei EGF paramos būtų prašoma šiai grupei, būtų kišamasi į Įmonių GD MVĮ politiką, pagal kurią vykdoma daug švietimo, mokymo ir inovacijų programų, todėl EESRK mano, kad tokių MVĮ savininkams ir vadovams parama iš EGF neturėtų būti teikiama.

Tačiau jų darbuotojams parama galėtų būti teikiama, jei jie netektų darbo dėl netiktų globalizacijos padarinių ir atitiktų kitas sąlygas EGF paramai gauti.

4.8 EESRK nepitaria, kad EGF parama būtų skiriama ūkininkams. Komisija savo siūlymą ūkiams skirti 80 proc. arba daugiau EGF lėšų skirti motyvuoja derybomis dėl būsimų prekybos susitarimų. ES jau paskaičiavo, kad tokios sutartys kaip MERCOSUR sutartis tarp ES ir Pietų Amerikos šalių, bus pelningos ES kaip visumai, tačiau ES viduje jos, visų pirma, bus naudingos pramonės ir paslaugų sektoriams ir žalingos žemės ūkiui. Daugelio šių būsimų susitarimų padariniai bus panašūs.

4.9 Pasiūlyme teigiama, kad EGF skirtas teikti „vienkartinę paramą darbuotojams, atleistiems dėl esminių pasaulio prekybos sistemos struktūrinių pokyčių, kuriuos nulėmė didėjanti gamybos procesų ir prekybos modelių globalizacija“. Kitoje pastraipoje Komisija priduria, kad „Sąjunga EGF paramą turėtų teikti ir tais atvejais, kai ištikus netikėtai krizei, sukėlusiai rimtų vietos, regiono ar nacionalinės ekonomikos sutrikdymų, atleidžiama daug darbuotojų. EGF aprėptis bus dar labiau išplėsta ėmus ūkininkams teikti pereinamojo laikotarpio paramą, skirtą padėti prisitaikyti prie naujų rinkos sąlygų, atsiradusių dėl Sąjungos sudarytų prekybos susitarimų, susijusių su žemės ūkio produktais“.

4.10 EGF nėra tinkama priemonė žemės ūkiui dėl kelių svarbių priežasčių. Problemos, su kuriomis dėl šių prekybos susitarimų susidurs žemės ūkis, bus struktūrinės, nes būsimų sutarčių padariniai bus panašūs, o EGF bus tik laikina priemonė. Be to, derybos dėl tokių prekybos susitarimų, kaip, pavyzdžiui, MERCOSUR sutartis, trunka metų metus, todėl negali būti laikomos „netikėtai ištikusios krizės lemtu rimtu vietos, regiono ar nacionalinės ekonomikos sutrikdymu“. Greičiau tai būtų iš anksto ir gerai apgalvotų Europos Sąjungos veiksmų lemtas rimtas vietos, regiono ar nacionalinės ekonomikos sutrikdymas. Savaiame aišku, kad žemės ūkiui turėtų būti atlyginta už šią našą. Bet tai turėtų būti daroma atskira, specialiai žemei ūkiui skirta priemone. EESRK ragina, kad EGF, kuris buvo įkurtas darbo netekusių asmenų reintegracijai į darbo rinką remti, ir ateityje būtų skirtas šiam tikslui.

2012 m. vasario 23 d., Briuselis

*Europos ekonomikos ir socialinių reikalų komiteto
pirmininkas*

Staffan NILSSON